

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Narwi, ul. Mickiewicza 101, 17-210 Narew, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Elżbieta Lewicka.

Kontrolę w dniach 12-13.03.2015 r. przeprowadziły:

1/ Anna Kopczewska- główny specjalista – kierująca zespołem specjalistów ,

2/ Wioleta Bagińska – główny specjalista,

na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli Nr 1/2015, z dnia 06.03.2015 r., znak: PS-I.431.1.11.2015.AK, wydane go z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, p. Andrzeja Kozłowskiego.

(strona 11 akt kontroli)

Wyjaśnień udzielała p. Elżbieta Lewicka – przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego (ZI).

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 oraz art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, a także w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanym dalej „rozporządzeniem”, od dnia 01.01.2014 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Narwi realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie § 2 pkt 9 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr XVIII/75/12 Rady Gminy Narew z dnia 30.03.2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi.

Realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uregulowano w zakresie czynności Kierownika Ośrodka oraz dwóch pracowników socjalnych.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy).

W Gminie Narew opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016*, stanowiący załącznik do uchwały Nr XVII/72//12 Rady Gminy Narew z dnia 28.02.2012 r. w sprawie przejęcia *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016*.

Program zawiera analizę problemów społecznych na terenie gminy Narew. Celem strategicznym jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cele operacyjne to: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą, udzielanie pomocy osobom znajdującym się w kryzysie, ofiarom przestępstw i ofiarom przemocy, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI). Do każdego celu przypisane są konkretne zadania, które realizowane mają być w sposób ciągły. Brak szczegółowego harmonogramu realizacji poszczególnych zadań, sposobu monitorowania i sprawozdawczości.

Z protokołu z przyjęcia ustnych wyjaśnień Kierownika GOPS oraz dokumentacji udostępnionej podczas kontroli wynika, że Ośrodek wraz z instytucjami z terenu gminy Narew podejmował między innymi działania:

- rozpowszechniał wśród mieszkańców gminy (m. in. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, w Ośrodku Zdrowia, w Narwiańskim Ośrodku Kultury i w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Narwi materiały informacyjne na temat przemocy tj. broszury, plakaty i ulotki edukacyjne np.: cyberprzemoc - reaguj, nie godzę się na przemoc, przemoc nie musi być fizyczna, moje dziecko agresor czy ofiara,
- realizacja przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Narwi programów profilaktycznych i edukacyjnych kierowanych do dzieci i rodziców,
- uczestniczył w kampanii „Przemoc boli”, „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj trzeźwy umysł” i „Narkotyki? To mnie nie kręci”,
- nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem „Droga” w Białymstoku (organizowanie koloni profilaktycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy, całoroczna pomoc żywnościowa i wyprawki szkolne),
- podnosił kwalifikacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez udział w szkoleniach (pracownik socjalny-członek ZI uczestniczył w 2014 r. w kursie „Praca z osobą stosującą przemoc”. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że nie zakwalifikowano członka ZI na szkolenie „Praca z dzieckiem i osobą agresywną” oraz pomimo zakwalifikowania nie odbyło się szkolenie „Przemocy w rodzinie NIE”).

Szczegółowy opis podjętych działań zawiera protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień Kierownika Ośrodka.

(strona 13 akt kontroli)

Realizując zadania Programu podejmowano również działania wobec rodzin dotkniętych przemocą, w ramach prac zespołu interdyscyplinarnego (ZI).

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy).

Poradnictwo i interwencja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzona jest przez pracowników socjalnych GOPS, w godzinach pracy oraz w trakcie wizyt w środowisku, w ramach prowadzonej procedury „Niebieska Karta”. Ośrodek nie prowadzi odrębnego rejestru porad w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podczas kontroli poinformowano o zasadności prowadzenia takiego spisu/wykazu/rejestru.

Na terenie gminy Narew został utworzony w czerwcu 2011 r. Punkt Konsultacyjny, w którym zatrudniono na umowę zlecenie specjalistę terapii uzależnień. Punkt mieści się w budynku Narwiańskiego Ośrodka Kultury i czynny jest raz w tygodniu, we środy, w godzinach 16.00-17.30. Informacja o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej w ww. punkcie umieszczona jest na stronie internetowej Urzędu Gminy Narew oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu a także rozpowszechniana jest przez pracowników socjalnych, dzielnicowych i pozostałych członków Zespołu interdyscyplinarnego, w trakcie wykonywanych obowiązków służbowych. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że 2014 r. z poradnictwa psychologicznego w punkcie konsultacyjnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie skorzystały 4 osoby i w 2015 r. również 4 osoby.

Dzieci z rodzin dotkniętych przemocą oraz ich rodzice mogą korzystać z pomocy pedagoga szkolnego-członka ZI, w ramach godzin pracy w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Narwi oraz poradni Psychologicznej-Pedagogicznej w Hajnówce.

(strona 14 akt kontroli)

W ramach działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, w dniu 14.06.2014 r. odbył się coroczny piknik rodzinny z wykorzystaniem kampanii „Postaw na rodzinę”, podczas którego realizowano zajęcia z rodzicami oraz dziećmi m.in. na temat umiejętności podejmowania decyzji, porozumiewania się, przetwarzania uczuć i utrzymania dobrego nastroju.

(strona 15 akt kontroli)

Od 01.01.2014 r. do dnia kontroli podejmowano interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W 2014 r. założono 13 NK-A, a w 2015 r. 6 NK –A (wszystkie wszczęte przez Policję).

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy).

W kontrolowanym okresie nie było potrzeby kierowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie do ośrodków wsparcia. Na wypadek zaistnienia takiej potrzeby podpisano porozumienie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Białymstoku w zakresie m. in. zapewnienia miejsc w hostelu Ośrodka dla mieszkańców Gminy Narew.

Prowadzenie interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie, na podstawie art. 12a ustawy.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny, w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie, ponieważ nie zaistniała taka konieczność.

Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy).

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy przyjęto uchwałę Nr V/20/11 Rady Gminy Narew z dnia 24.02.2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Od dnia kontroli przeprowadzonej w dniu 05.03.2012 r. przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku uległ zmianie skład zespołu interdyscyplinarnego:

- zarządzeniem Nr 136/12 Wójta Gminy Narew z dnia 12.07.2012 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego zmieniono skład osobowy ZI,
- zarządzeniem Nr 25/15 Wójta Gminy Narew z dnia 09.03.2015 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego powołano w skład ZI przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Aktualny skład ZI jest zgodny z art. 9a ust. 3-5 ustawy.

W nawiązaniu do zmiany składu ZI, celem zapewnienia współpracy w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 24.02.2015 r. podpisano porozumienie o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z nowym podmiotem wchodzącym w jego skład, tj. Caritasem Diecezji Drohiczyńskiej.

Przed przystąpieniem do prac nowi członkowie ZI złożyli Wójtowi Gminy Narew oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy.

Tryb funkcjonowania ZI, cele, zadania i organizację pracy ZI oraz grup roboczych określa Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zatwierdzony przez Przewodniczącego ZI r. (brak daty zatwierdzenia). Regulamin zawiera zapis, że plan pomocy ustala się przy uczestnictwie i za zgodą osoby, rodziny, przedstawicieli grup problemowych bądź środowiska, których sprawa dotyczy, co jest niezgodne z art. 9d ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, cyt.: „Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie”.

W kontrolowanym okresie zachowano częstotliwość odbywania posiedzeń ZI, zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy. W 2014 r. ZI zbierał się w dniach: 18.02., 11.03, 30.04, 03.06., 08.08., 4.11., 9.12 i w 2015 r. – 02.03.

(strona 16 akt kontroli)

Z protokołów z posiedzeń ZI wynika, że członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego omawiali i analizowali:

- indywidualne procedury NK,
- zakupione materiały profilaktyczne „Przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet w rodzinie”, „Procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- informację o Krajowym Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (przekazana przez PUW w Białymstoku),
- zagadnienia dotyczące Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- udział członka ZI w seminarium „Procedura odebrania dziecka-aspekty prawne i psychologiczne”- 18.11.2014 r.

Ponadto na zlecenie MPiPS wypełniono internetową ankietę „Rodzina polska-wolna od przemocy”, sporządzono raport o zrealizowanych działaniach gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w latach 2010-2013, zapoznano się ze sprawozdaniem dotyczącym działań profilaktyczno-wychowawczych, realizowanych w Zespole Szkolno-Wychowawczym, a także wymieniono doświadczenia oraz obserwacje poszczególnych członków ZI.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera między innymi: protokoły z posiedzeń ZI wraz z listami obecności członków w nich uczestniczących, a także dokumentację indywidualną.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził 24 sprawy w ramach procedury NK – 13 wszczętych w 2014 r. oraz w 11 wszczętych w 2015 r. W okresie objętym kontrolą procedurę zamknięto w 17 sprawach.

Kontroli poddano 5 losowo wybrane akta (teczki oznakowane i nieoznakowane):

1. ZI. 5, NK-A z dnia 16.07.2015 r. - zakończona w dniu 01.11.2014 r.
2. ZI. 7, NK-A z dnia 24.10.2014 r. -zakończona w dniu 02.03.2015 r.
3. ZI. 9, NK-A z dnia 28.10.2014 r. -zakończona w dniu 02.03.2015 r.
4. NK-A z dnia 12.01.2015 r. sprawa w toku

(strony 18-25 akt kontroli)

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Przekroczenie przez Policję 7-dniowego terminu przekazania wypełnionego formularza NK-A do przewodniczącego ZI, co jest niezgodne z § 7 ust. 1 rozporządzenia-akta nr 1.
2. Nie zaproszono osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego co jest niezgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia- akta nr 1, 2,3.
3. Nie wezwano osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego, co jest niezgodne z § 17 ust. 1 rozporządzenia – akta nr 1, 2,3.
4. Nie uzupełniono formularza NK-C, co jest niezgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia- akta nr 1, 2,3.
5. Nie uzupełniono formularza NK-D, co jest niezgodne z § 8 ust. 6 rozporządzenia- akta nr 1, 2,3.
6. Wezwano, a nie zaproszono osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie ZI co jest niezgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia – akta nr 3.

7. Odbierano od osoby stosującej przemoc w rodzinie, a także od osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, zgodę na podjęcie działań przez ZI, co jest niezgodne z art. 9d ust. 1 ustawy – akta nr 1,3.
8. Brak dokumentacji potwierdzającej podejmowanie działań przez ZI w stosunku do dziecka-ofiary przemocy (poza opiniami na temat dziecka pedagoga szkolnego), co jest niezgodne z § 5 rozporządzenia- akta nr 2.
9. O zakończeniu procedury poinformowano pismem nieletniego – ofiarę przemocy w rodzinie, co jest niezgodne z § 5 rozporządzenia- akta nr 2.
10. Nierzetelne prowadzenie dokumentacji (np. nieuzupełnianie formularza „Monitoring działań ZI”, akta 1,2,3; błąd w dacie zakończenia procedury NK, – akta 1, nierzetelne uzupełnianie NK-C i NK-D - akta nr 3).

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez GOPS w Narwi pod numerem 1/2015.

.....NARWA, 4.04.2015
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

.....
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Narwi
.....
Podpis i pieczęć kontrolowanego

.....
Viola Kapińska
Anna Koczeńska
.....
(podpisy kontrolujących)

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

.....NARWA, 7.04.2015, Słabicka Danieła
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)